

POSELSTVÍ PAPEŽE JANA PAVLA II. K XI. SVĚTOVÉMU DNI NEMOCNÝCH 2003

VYDAL SEKRETARIÁT ČESKÉ BISKUPSKÉ KONFERENCE
PRAHA 2003
(PRO VNITŘNÍ POTŘEBU)

1. „*My jsme očiti svědkové toho, že Otec poslal svého Syna jako spasitele světa... My, kteří jsme uvěřili, poznali jsme lásku, jakou má Bůh k nám*“ (1Jan 4,14.16).

Tato slova apoštola Jana výstižně shrnují zaměření pastorační práce nemocných. Církev, která v trpících bratřích a sestřích poznává přítomnost Pána, se svou pastýřskou službou snaží přinášet jim radostné poselství evangelia a poskytnout každému jednotlivci věrohodná znamení lásky.

Do tohoto rámce je zasazen XI. světový den nemocných, který se bude konat 11. 2. 2003 ve washingtonské národní svatyni, v bazilice Neposkvrněného početí Panny Marie ve Spojených státech amerických. Místo a den určené pro tento světový den jsou pozváním pro věřící, aby zaměřili svůj pohled na Matku Páně. Tím, že se svěřuje Marii, pocítuje církev naléhavé nutkání být obnoveným svědectvím blízké lásky, aby se stala živým obrazem milosrdného Samaritána v těch mnohých fyzických a morálních utrpeních dnešního světa.

Naléhavé otázky v souvislosti s utrpením a smrtí, které jsou dramatickým způsobem přítomny v srdci každého člověka, čekají na platné odpovědi, a to přes neustálé pokusy je odstranit nebo ignorovat, které vycházejí z mentality sekularizované společnosti. Zvláště vzhledem k tragickým lidským zkušenostem je křesťan vyzván, aby vydával svědectví o nadějně a radostné pravdě zmrtvýchvstalého Krista, který na sebe bere rány a bolesti lidstva včetně smrti a proměňuje je v nabídku milosti a života. Toto poselství a svědectví se musí dostat ke všem lidem v každé části světa.

2. Kéž díky oslavě blížícího se Světového dne nemocných nalezneme evangelium života a lásky mohutnou odezvu zvláště v Americe, kde žije více než polovina katolíků. Na americkém kontinentě, stejně jako v jiných částech světa, „se zdá, že dnes vykryštalizoval společenský model, v němž dominují mocní a slabí jsou vytlačováni na okraj nebo přímo eliminováni. Na tomto místě myslím zvláště na nenarozené děti, které jsou bezbrannou obětí potratů, myslím na staré a nevyčísitelně nemocné lidi, kteří se někde stávají objektem eutanázie, a myslím také na mnohé jiné lidi, kteří jsou vytlačováni na okraj konzumním jednáním a materialismem. Nemohu také zavřít oči před zbytečným používáním trestu smrti... Takové a podobné společenské modely charakterizují kulturu smrti a stojí tedy v protikladu k poselství evangelia.“ (Postsynodální apoštolský list Církev v Americe č.63). Jak bychom neměli vzhledem

k této znepokojivé skutečnosti přijmout mezi pastorační priority obranu kultury života? Je naléhavým úkolem katolíků pracujících v lékařsko-zdravotních oblastech, aby konali vše, co je možné, pro ochranu života tam, kde je nejvíce ohrožen, a aby přitom postupovali se svědomím utvářeným podle nauky církve.

K tomuto vznešenému cíli již povzbuzujícím způsobem přispívají centra pro zdravotní péči, v nichž katolická církev nabízí pravé svědectví víry, lásky a naděje. Dosud mohla počítat s pozoruhodným počtem řeholníků a řeholnic, aby mohla zajistit kvalifikovanou odbornou pastorační službu. Přeji si, aby nový rozkvět povolání umožnil řadovým institutům pokračovat v jejich záslužné činnosti na tomto úseku, ano, aby ji mohli ještě zintenzívnit k dobru trpících lidí na americkém kontinentu pomocí četných laických dobrovolníků.

3. Tato přednostní oblast apoštolátu se týká všech dílčích církví. Proto se musí každá biskupská konference, i prostřednictvím odpovídajících zařízení, zasazovat o podporu, usměrňování a koordinaci pastorační služby nemocných, aby se v celém Božím lidu probudila pozornost a ochota k službě v tak mnohotvárném světě utrpení.

Abyste bylo toto svědectví lásky stále věrohodnější, musí spolupracovníci v pastorační službě působit společně v plném společenství mezi sebou a se svými duchovními pastýři. To je zvlášť naléhavé v katolických nemocnicích, které jsou tady proto, aby ve své organizaci, která odpovídá požadavkům moderní doby, odrážely hodnoty evangelia. Stejně naléhavě dbají katolické nemocnice na sociální a morální pokyny učitelského úřadu. To vyžaduje jednotné chování katolických nemocnic, které si má všímat všech, i hospodářsko-organizačních oblastí.

Katolické nemocnice mají být centry života a naděje. Kež spolu s duchovními pastýři na svých pracovištích podporují etické rady, výchovu laického personálu ve službě nemocným, humanizaci péče o nemocné, starost o rodiny nemocných a schopnost soucítit s chudými a vyhoštěnými. Činnost v povolání se má konkretizovat v autentickém svědectví lásky a má mít na zřeteli skutečnost, že život je dar Boží a člověk je jen správcem a garantem tohoto daru.

4. Vzhledem k pokroku věd a lékařských technologií, které jsou zaměřeny na péči a na zvýšení kvality lidského života, musí být tato pravda

stále znovu zdůrazňována. Základním požadavkem totiž je a zůstává, že život musí být chráněn a hájen od svého početí až po přirozený konec...

V apoštolském listu *Novo millennio ineunte* jsem uvedl: „Současně po nás služba člověku vyžaduje, abychom pozvedli svůj hlas – ať už vhod či nevhod – vůči těm, kdo využívají *nových možností vědy*, především na poli biotechnologií, protože jim není dovoleno přehlížet základní etické normy a odvolávat se na jakousi pochybnou solidaritu, která vede k diskriminaci života jednotlivců a šlape po důstojnosti každého lidského tvora“ (č. 51).

Církev, která je otevřena pravému vědeckému a technickému pokroku, si cení námahy a oběti těch, kdo s oddaností a profesionalitou přispívají ke zvýšení kvality služeb, které jsou nabízeny nemocným při respektování jejich nedotknutelné důstojnosti. Každý terapeutický úkon, každý experiment, každá transplantace musí mít na zřeteli tuto základní pravdu. Proto není nikdy dovoleno usmrtit nějakého člověka, aby se tím vyléčil někdo jiný. I když se v závěrečné fázi života vybíjí k ošetřování metodami paliativní medicíny a současně se neuvolňují prostředky prodlužující život, nikdy nemůže být dovolen úkon nebo opomenutí, které by přirozeně a se záměrem jednajících měly za cíl přivodit smrt.

5. Je mým vroucím přáním, aby XI. světový den nemocných v diecézích a farnostech probudil novou horlivost v pastorační službě nemocných. Přiměřeného opatrování se musí dostat i nemocným, kteří jsou doma, neboť pobyt v nemocnicích se stále více zkracuje a nemocní jsou často svěřováni členům rodiny. V zemích, kde chybí vhodná ošetrovatelská zařízení, zůstávají i nemocní v závěrečném stadiu obvykle ve svých bytech. Faráři a všichni pastorační spolupracovníci musejí být pozorní a neschválně připustit, aby tyto nemocní byli připraveni o útěšnou přítomnost Pána v Božím slově a ve svátostech.

Pastorační služba nemocných musí dostat odpovídající místo ve vzdělávacích programech pro kněze a řeholníky, aby se v péči o nemocné více než kde jinde prokázala věrohodnost lásky, a aby se tak rozvinulo svědectví naděje ve zmrtvýchvstání.

6. Drazí duchovní pastýři v nemocnicích, řeholníci a řeholnice, lékaři, ošetrovatelé a nemocniční sestry, lékárníci, příslušníci technického a správního personálu, sociální pracovníci a dobrovolní spolupracovníci: Světový den nemocných vám nabízí velmi dobrou příležitost, abyste se

stále více osvědčovali jako velkodušní učedníci Krista, milosrdného Samaritána. Majíce na paměti svou identitu, můžete v nemocných poznávat tvář trpícího a oslaveného Pána. Buďte připraveni pomáhat a poskytovat naději především lidem postiženým šířícími se epidemiemi jako je AIDS nebo jiné stále se ještě vyskytující nemoci jako tuberkulóza, malárie a lepra.

Vám, milovaní bratři a sestry, kteří musíte snášet tělesné nebo duševní utrpení, z celého srdce přeji, abyste uměli poznat a přijmout Pána. On vás volá, abyste byli svědky evangelia utrpení, když budete, plni důvěry a lásky, patřit na tvář ukřižovaného Krista (srov. *Novo millennio ineunte*, č. 16) a svá utrpení spojíte s utrpením jeho.

Svěřuji vás všechny Neposkvrněné Panně, naší milé Paní z Guadalupe, ochránkyni Ameriky a Uzdravení nemocných. Kéž ona vyslyší úpěnlivé lkaní, které stoupá ze světa utrpení, kéž osuší slzy těch, kteří musejí snášet bolesti, kéž pomáhá všem věřícím, kteří pracují v oblasti zdravotnictví, aby byli hodnověrnými svědky Kristovy lásky.

Ze srdce uděluji každému z vás své požehnání.

Ve Vatikánu 2. února 2003

The image shows the handwritten signature of Pope John Paul II in cursive script. The signature reads "Joannes Paulus II" with a horizontal line under the Roman numeral "II".